

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „БИНОКУЛАРЕН ВИД” ОД АВТОРОТ ДОЦ. Д-Р БЕКИМ
ТАТЕШИ, ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ
ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр.2002/89-16 од 354. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултет за медицински науки, одржана на 6.3.2026 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

1. проф. д-р Страхил Газепов, редовен професор, Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” - Штип,
2. проф. д-р Билјана Ивановска-Аџиевска, насловен вонреден професор, Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” - Штип за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „БИНОКУЛАРЕН ВИД” од авторот доц. д-р **Беким Татеш**, наменет за студентите на прв циклус студии на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

Ракописот со наслов „БИНОКУЛАРЕН ВИД” припаѓа во научната област медицински науки, офталмологија 30219, според меѓународната Фраскатијева класификација.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултет за медицински науки го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Доставениот ракопис „Бинокуларен вид“ од доц. д-р Беким Татеш претставува стручно и научно засновано учебно помагало наменето за потребите на студентите на Факултетот за медицински науки, сектор Оптометрија и очна оптика, при Универзитетот „Гоце Делчев” во Штип за подготвување на испитот по предметот Бинокуларен вид и ќе се користи како учебно помагало за студиската програма Оптометрија и Офталмологија на прв циклус студии, Општа медицина. Ракописот е конципиран на систематичен и јасен начин и ги опфаќа основните анатомски, физиолошки и функционални аспекти на бинокуларниот вид, како и неговото значење во клиничката офталмологија. Содржината е усогласена со наставните програми по офталмологија и претставува значаен извор на информации за студентите при совладување на материјата поврзана со очните мускули, бинокуларната перцепција и механизмите на видната интеграција. Содржината на учебникот ја опфаќа потребната материја за предавање по предметот Бинокуларен вид, според Наставната програма на Факултетот на медицински науки. Овој предмет се изучува во II година – Оптометрија и V година - Општа медицина, носи 6 кредити и има фонд на часови 3+3 (30+30).

Податоци за обемот на ракописот: Содржината на ракописот, кој е наменет за издавање скрипта по предметот Бинокуларен вид е претставена во текст од вкупно 58 страници, пишуван во А4 формат, со нормален единечен

проред, употребен фонт Arial, со големина на буквите 11. Ракописот е подготвен според стандардната методологија, а обемот на учебникот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Во постојната литература на македонски јазик постои ограничен број учебни материјали кои систематски ја обработуваат проблематиката на бинокуларниот вид. Поради тоа, овој ракопис претставува значаен придонес во наставната литература од областа на офталмологијата и видната физиологија.

Краток опис на содржината: Ракописот „Бинокуларен вид“ е структуриран во повеќе логично поврзани поглавја кои систематски ги обработуваат анатомијата, физиологијата и функционалните аспекти на бинокуларниот вид, како и механизмите на видната перцепција. Во воведниот дел авторот го истакнува значењето на видот како едно од најважните сетила кај човекот и ја нагласува улогата на очните мускули и нервниот систем во обезбедување стабилен и координиран визуелен систем.

Првото поглавје – Анатомија и физиологија на очните мускули ги опишува интраокуларните и екстраокуларните мускули, нивната анатомска градба и функционална улога во движењето на очите. Во рамките на ова поглавје се обработени и потпоглавја за оските на движење на окоото, правите и косите мускули, како и мускулите на очните капаци.

Во второто поглавје – Ембриологија се објаснува ембрионалниот развој на очните мускули и нивното потекло од мезенхимните структури и кранијалните сомити, со нагласување на врската со кранијалните нерви.

Третото поглавје – Васкуларизација го прикажува крвоснабдувањето на екстраокуларните мускули преку гранките на офталмичната артерија и другите васкуларни структури кои ја обезбедуваат нивната функција.

Во четвртото поглавје – Инервација се анализира нервната контрола на очните мускули преку кранијалните нерви III, IV и VI, како и улогата на лицевиот нерв и автономниот нервен систем во регулацијата на функцијата на очите и зеницата.

Петтото поглавје – Координација на движењето на очите ги разгледува механизмите на синхронизирано движење на двете очи, конјугираните и дисјунктивните движења, како и значењето на овие механизми во одржување на стабилен бинокуларен вид и во патогенезата на страбизмот.

Во шестото поглавје – Бинокуларниот вид авторот детално ја обработува физиологијата на бинокуларното гледање, неговите предности во однос на монокуларниот вид, предусловите за нормален бинокуларен вид и неговиот развој во детската возраст. Посебно внимание е посветено на механизмите на фузија, ретиналната кореспонденција, бинокуларното видно поле и факторите на длабинска перцепција. Во рамките на ова поглавје се обработени и теми поврзани со монокуларната перцепција, видниот правец, фиксацијата и факторите на перцепција на длабочина, со што се обезбедува комплетен физиолошки и функционален приказ на визуелната перцепција.

Со ваквата структура, ракописот нуди систематски и јасно организиран преглед на основите на бинокуларниот вид, комбинирајќи анатомски, физиолошки и клинички аспекти на проблематиката.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на извршената анализа на ракописот „Бинокуларен вид“ може да се констатира дека станува збор за стручно и научно засновано дело, во кое систематски и методолошки прецизно се обработени основните анатомски, физиолошки и функционални аспекти на бинокуларниот вид. Текстот е логично структуриран, со јасно дефинирани поглавја кои постепено го водат читателот од основните анатомски и физиолошки принципи кон посложените механизми на бинокуларната перцепција и координацијата на очните движења.

Ракописот се одликува со научна прецизност, современа терминологија и јасен стил на изложување, што го прави соодветен за наставни потреби. Посебна вредност на трудот претставува интегрираниот пристап кон проблематиката на бинокуларниот вид, при што се поврзуваат анатомските структури, физиолошките механизми и нивното клиничко значење во офталмолошката практика.

Содржината на ракописот е во согласност со наставните програми за студентите по општа медицина и оптометрија и може да послужи како корисно учебно помагало и за специјализантите по офталмологија, како и за други здравствени професионалци кои се занимаваат со проблематиката на видниот систем.

Имајќи го предвид научниот и наставниот квалитет на ракописот, може да се заклучи дека трудот ги исполнува критериумите за објавување како универзитетско учебно помагало и дека ќе претставува значаен придонес во наставната и стручната литература од областа на офталмологијата и оптометријата.

Оттука, Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип учебникот „Бинокуларен вид“ од доц. д-р Беќим Татешки да биде издаден како учебник за студентите на студиските програми Општа медицина и Оптометрија.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Страхил Газепов,
редовен професор, офталмологија – 30219, с.р.

Проф. д-р Билјана Ивановска-Аџиевска,
насловен вонреден професор, офталмологија – 30219, с.р.